

Gemeenteraad Boxtel
Postbus 10000
5280 DA BOXTEL

| | | | |
|-------------|----------------------------------|-----------------|----------------------|
| Zaaknummer | 1217994 | Behandeld door: | Klaartje Vingerhoets |
| Uw kenmerk: | | Telefoonnummer: | 0411-655346 |
| | | Datum | 8 oktober 2019 |
| Onderwerp: | Dekkingsplan begroting 2020-2023 | | |

Geachte leden van de gemeenteraad,

Na een intensief proces, waarin u nadrukkelijk bent betrokken, bieden wij u hierbij het dekkingsplan begroting 2020-2023 aan.

Hoewel het dekkingsplan voorziet in een sluitende meerjarenbegroting, zijn hiermee de financiële zorgen voor de gemeente Boxtel nog niet verdwenen. In de komende periode zullen we samen de schouders er onder moeten zetten. Op een zorgvuldige wijze moeten we verdere keuzes maken die Boxtel weer in een gezonde financiële positie brengen, terwijl we tegelijkertijd belangrijke taken en ambities voor goed leven en werken in Boxtel realiseren. Daarmee verwachten we dat de provincie op basis van deze begroting met dekkingsplan over zal kunnen gaan tot repressief toezicht voor het jaar 2020.

Grote financiële tekorten

Vanwege de stijgende kosten in het sociale domein in combinatie met de dalende Algemene Uitkering bleek bij de voorbereiding van het dekkingsplan dat dit voor de gemeente Boxtel tot financiële meerjarige tekorten leidt. Dit maakte een andere aanpak van het begrotingsproces nodig om te komen tot keuzes die leiden tot een sluitende meerjarenbegroting.

Ambitie: begroting unaniem vaststellen

Met het oog op de verkiezingen in 2020, vinden wij het belangrijk dat nu een basis wordt gelegd waarop een nieuwe raad in 2021 verder kan bouwen. Om deze reden heeft de wethouder financiën het zijn missie gemaakt om de begroting 2020 unaniem vast te laten stellen. Dit heeft ook ertoe geleid dat het proces om te komen tot het dekkingsplan anders en intensiever was dan was voorzien.

Proces

Tijdens de raadsavond op 19 juni hebben wij u geïnformeerd over de ontstane situatie. Uw raad heeft daar uitgesproken niets te voelen voor preventief toezicht. In plaats daarvan vroeg u ons met maatregelen te komen om zelf de begroting weer op orde brengen, en liefst zonder daarvoor de onroerend zaak belasting te verhogen.

In de afgelopen maanden heeft de wethouder financiën met alle fracties gesproken over een aantal scenario's. Dit zijn waardevolle gesprekken gebleken. Hoewel de gesprekken niet hebben geleid tot een eensluidende oplossingsrichting, hebben de aangedragen puzzelstukjes veel bijgedragen aan het voorliggende dekkingsplan.

Tijdens de raadsvergadering van 24 september hebben wij u geïnformeerd over de uitkomsten van een onafhankelijke analyse, quick-scan en benchmark door Deloitte. Dit onderzoek heeft geholpen om een goed beeld te krijgen van de situatie. Een van de conclusies was dat Boxtel een hoog voorzieningen niveau heeft, terwijl de woonlasten relatief laag zijn. Het gevolg is dat Boxtel al jaren (onderzoek gaat terug naar 2012) op vele onderdelen van de begroting meer uitgeeft dan vergelijkbare gemeenten. Het is daarnaast goed op te merken dat Deloitte heeft vastgesteld dat de begroting op zich goed in elkaar steekt. Het relatief hoge uitgavenniveau over de gehele linie met daarboven op de recente extra uitgave voor jeugdzorg en WMO hebben tot stevige tekorten geleid. Daarnaast is ook onze reservepositie stevig aangetast. Dit alles vraagt om een stevig ingrijpen.

Wij hebben met u op 24 september een tweetrapsraket gedeeld. Het eerste deel is het voorliggende dekkingsplan waarin wij, met behulp van uw input tot een meerjarig sluitende begroting en dekkingsplan zijn gekomen. Het is en blijft een momentopname. Omstandigheden en nieuwe input van het rijk zullen continue tot bijstellingen aanzetten. Het tweede deel van de tweetrapsraket is de kerntakendiscussie, waarvoor u in de bijeenkomst allen de noodzaak zag.

Hoofdpijnen dekkingsplan

Zonder ingrijpende keuzes zou er geen sluitend dekkingsplan liggen. Door alle onderdelen van de begroting in de keuzes te betrekken, zijn we gekomen tot een evenwichtig maatregelenpakket zodat het sociale en duurzame DNA van Boxtel behouden blijft. Er blijft bijvoorbeeld een vangnet voor de meest kwetsbaren. We hebben over alle onderdelen van de begroting de budgetten naar beneden bijgesteld tot soms wel 10% van (het beïnvloedbare deel van) de begroting.

Wij hebben ervoor gekozen om de ozb niet te verhogen. Ook bezuinigen we niet op onze dienstverlening. We hebben wel enkele ambities opgenomen, zodat belangrijke ontwikkelingen doorgezet kunnen worden. Zo zetten we extra in op het tegengaan van ondermijning, onder andere door het inzetten van een extra boa. Voor een aantal infrastructurele projecten zoals Stationsstraat en Rechterstraat hebben we dekking gevonden.

Wij verwachten dat iedere fractie in het dekkingsplan maatregelen en/of ambities herkent die zij in de gesprekken naar voren hebben gebracht.

In het dekkingsplan hebben wij per programma opgenomen welke bezuinigingen we willen doorvoeren, maar ook welke ambities we nog willen realiseren. Een aantekening hierbij is dat de reservepositie onder druk blijft staan. Voor diverse grote projecten die wij bestuurlijk wenselijk vinden, zoals MOVE en ander infrastructurele projecten, is nog geen financiering beschikbaar. Dit vinden wij aanvaardbaar nu vanwege de PAS-problematiek de uitvoering van projecten zoals PHS vertraging oploopt.

Uitwerking bezuinigingsmaatregelen

Het dekkingsplan geeft antwoord op de vraag waarop we gaan bezuinigen, maar nog niet op de vraag hoe we dat precies gaan doen. Dit betekent dat we na vaststelling van de begroting en het dekkingsplan aan de slag gaan met de uitwerking van het maatregelenpakket. Budgetten zijn in sommige gevallen fors neerwaarts bijgesteld. Dit proces vraagt om een projectmatige aanpak.

De daadwerkelijke bezuiniging is ingrijpend en vraagt om communicatie. Uiteraard gaan we dat ook zorgvuldig doen, omdat er pijnlijke keuzes gemaakt zijn die iedereen raken. In het bijzonder raakt dit de professionele instellingen die afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidies. Samen met deze instellingen gaan we invullen hoe we de bezuiniging precies gaan bereiken.

Daarnaast zullen we flankerende maatregelen treffen, zoals een stringenter budgetbeheer. Daarmee kunnen we strak sturen op realisatie binnen de begroting.

Vanwege het tekort in de jaren 2021 en 2022 houden we de druk op het rijk omdat wij vinden dat met name voor de jeugdzorg extra rijksmiddelen noodzakelijk zijn.

Kerntakendiscussie

Naast de uitwerking van de bezuinigingsmaatregelen is het nodig om verder door te pakken om het huishoudboekje van de gemeente structureel op orde te houden. Tijdens de raadsvergadering van 24 september bleek dat u een kerntakendiscussie daarvoor een geschikt instrument vindt. Wij zijn daar verheugd over omdat wij ook beseffen dat een tweede algehele bezuinigingsronde niet gaat werken. Er zullen fundamentele keuzes gemaakt moeten worden, zoals ook door Deloitte is aangedragen. Binnen het beschikbare budget het goede blijven doen, zal de uitdaging van de toekomst worden. Wij beseffen ons als college dat het maken van die keuzes direct de positie van de nieuwe gemeenteraad na de verkiezingen in 2020 gaat raken.

Om hiermee een gedragen resultaat te bereiken, sturend voor een lange termijn, moet deze met de nodige zorgvuldigheid en planmatig voorbereid worden. Wij adviseren daarom het volgende:

Daar waar wij in de afgelopen jaren in de loop van februari de eerste aanzet deden tot de Kadernota gaan we nu begin 2020 gezamenlijk op zoek naar de bouwstenen en het proces op basis waarvan de kerntakendiscussie gevoerd kan gaan worden. Deze nemen we op in het overdrachtsdocument voor de nieuwe gemeenteraad. De werkelijke discussie kan dan in het eerste kwartaal 2021 plaatsvinden met de nieuwe raad.

Tot slot, het is aan u om de begroting en het dekkingsplan vast te stellen. Wanneer u in deze begroting andere keuzes wilt maken, zal het de discussie helpen als u ook met een sluitend dekkingsvoorstel komt.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Boxtel,



A.E. Kraal
Secretaris



A.M.T. Naterop
waarnemend burgemeester